

Geminiden 1990 :

Fotografische resultaten (2)

Trajecten en radiantposities

Hans Betlem¹, Casper ter Kuile², Marc de Lignie³, Jaap van 't Leven⁴, Michiel van Vliet⁵

1. Lederkarper 4, 2318 NB Leiden
2. Akker 145, 3732 XD De Bilt
3. Prins Hendrikplein 42, 2264 SN Leidschendam
4. Touwslagerhof 5, 1315 BR Almere
5. Postbus 451, 4380 AL Vlissingen

English summary

In a previous publication [1] orbital data of 100 multi station Geminid meteors, photographed by DMS members in 1990, were presented.

This article deals with trajectory data and radiant positions of these meteors. Data of another 40 double station Geminids for which no orbits could be computed are added.

Inleiding

In een vorig artikel in Radiant [1] zijn de eerste resultaten gegeven van de simultaanberekeningen aan de Geminiden 1990. De berekende baanelementen van 100 n-multaan gefotografeerde Geminiden zijn hierin onderverdeeld in drie klassen : A, B en C.

De A klasse n-multaanopnamen (30 stuks) betreffen trimultaan opnamen met bekend verschijningstijdstip.

De B-klasse opnamen (50 stuks) zijn gewone simultaanopnamen met bekend verschijningstijdstip en in de C-klasse (12 opnamen) zijn simultaanopnamen samengebracht waarvan het verschijningstijdstip niet bekend is.

In dit artikel, dat voornamelijk over radiantposities en trajectgegevens (oplicht- en uitdoofhoogtes) gaat, wordt deze indeling grotendeels gehandhaafd. Er wordt een D-klasse ingevoerd (41 opnamen). Hierin zitten opnamen waarvan om welke reden dan ook geen baanelementen berekend zijn. Meestal is dat het geval van onvoldoende sectoronderbrekingen. De D-klasse bevat merendeels zwakke meteoren (magnitudo 0 en +1).

Op de selectie en de verwerking van het materiaal zullen we hier niet verder in gaan. Hiervoor zij verwezen naar het vorige artikel.

Resultaten

De tabellen 1 t/m 3 op de volgende bladzijden geven de resultaten weer voor in totaal 133 n-multaan gefotografeerde Geminiden.

De DMS code is de verbindende schakel naar de tabellen met de baanelementen zoals we die eerder gaven. Decimale datum, zonslengte, visuele magnitude en aantal posten (N) zijn in de eerste drie tabellen dan ook weggelaten. Tabel 4 geeft deze gegevens wel: Deze opnamen zijn nog niet eerder gepubliceerd.

Radiantposities

De tabellen 1 en 2 (A en B klasse trajecten) geven die opnamen, waarin de fouten in de radiantpositie alleen door geometrische omstandigheden (convergentiehoek) bepaald worden. Bij trimultaanopnamen levert de trajectberekening een gemiddelde radiant met standaarddeviatie in rechte klimming

en declinatie. Deze waarden zijn in de kolommen [tol] achter de rechte klimming en de declinatie aangegeven. Op enkele uitschieters na (fouten in cameratijden?) zijn deze onnauwkeurigheden in de orde van enkele tienden van een graad.

Tabel 2 (de B-klasse banen) is gebaseerd op gewone simultaanopnamen. Hieruit wordt slechts één radiantpositie berekend en kunnen dus ook geen uitspraken over de nauwkeurigheid gedaan worden. In de [tol] kolommen in de tabellen is steeds 0.2° aangenomen, een waarde die redelijk in overeenstemming is met wat in tabel 1 werd gevonden. Met deze toleranties zijn uiteindelijk de baanelementen berekend, die in het vorige artikel zijn gepubliceerd.

Tabel 3 (de C-klasse banen) ontberen het verschijningstijdstip. Dit zijn hoofdzakelijk zwakkere meteoren, die in de hectische maximumnacht niet zijn opgemerkt of wel zijn opgemerkt maar in de drukte niet correct zijn opgetekend. De toleranties in declinatie zijn weer op 0.2° aangenomen ; de onnauwkeurigheid in rechte klimming is nu echter direct gekoppeld aan de onzekerheid in het verschijningstijdstip.

Om die te achterhalen zijn de overlap-tijden in de belichtingsintervallen tussen de verschillende posten bepaald. De schade blijkt hier nog reuze mee te vallen: Maximaal $\pm 2^\circ$, overeenkomend met ongeveer een kwartier overlap in belichtingsmarges. Tijdens nachten met hoge activiteit verdient het aanbeveling om de belichtingstijden zo kort mogelijk te houden! Tijdens de Perseiden 1993 hebben we goed van deze ervaring kunnen profiteren: De onzekerheid zijn hier zelden groter dan ± 5 minuten. Bij een hogere declinatie van de radiant werkt dit effect overigens nog minder sterk door!

Tabel 4 geeft de D klasse radiantposities. In de kolom [tol] RA is te zien, dat ook veel van deze meteoren niet zijn waargenomen en dat er dus grotere onzekerheden in de rechte klimmingen van de radiantposities zitten.

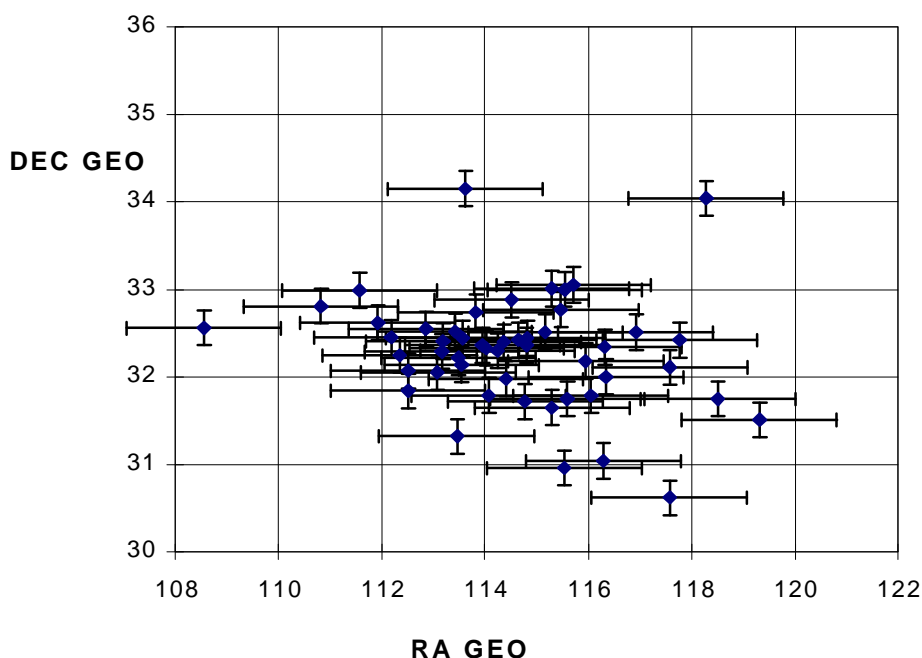
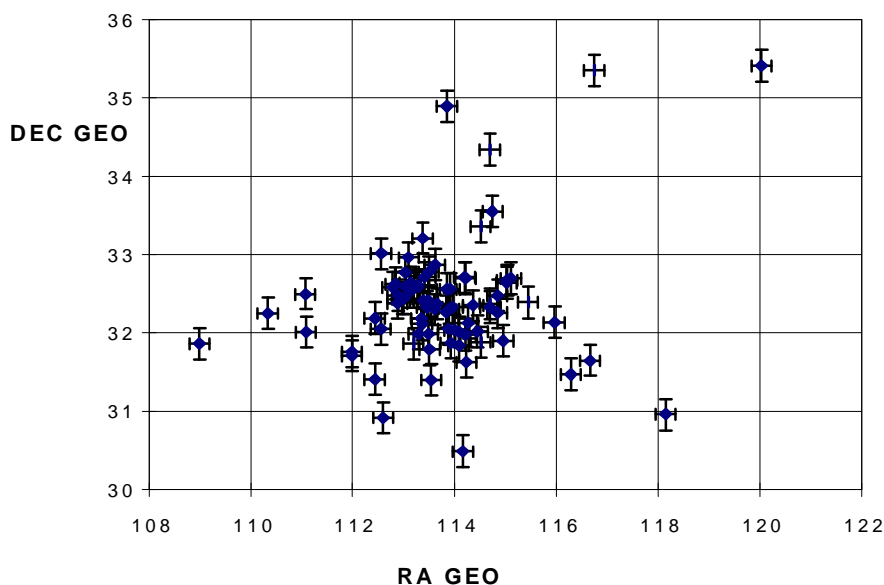
De berekende radiantposities zijn grafisch weergegeven in de figuren 1 en 2. Omdat de waarnemingsintervallen maar zo kort zijn (slechts twee nachten!) is het onmogelijk een radiantdrift uit deze fotografische gegevens af te leiden.

De A en B klasse radiantposities zijn weergegeven in figuur 1; figuur 2 toont de C en D klasse radiantposities. Het gemiddelde van deze tweede groep komt goed overeen met de eerste groep en ook de uitschieters liggen niet noemenswaardig verder van het gemiddelde vandaan. De radiantstructuur is nagenoeg cirkelvormig met een diameter van iets meer dan één graad.

In figuur 2 zijn de opgegeven foutenbalken zijn allen $\pm 1^\circ.5$ in rechte klimming. Hiervoor is een goed gemiddelde voor deze groep aangenomen. In grafiek 1 zijn de foutenbalken in rechte klimming en declinatie allen op $0^\circ.2$ gekozen. Ze zijn slechts indicatief voor de mate van nauwkeurigheid waarmee de uiteindelijke resultaten zijn vastgelegd.

Oplicht- en uitdoofhoogtes

Naast de radiantposities geven de tabellen 1 t/m 4 de berekende oplicht- en uitdoofhoogtes van de meteoren. Deze

Figuur 1 (boven) : Geocentrische radiantposities van klasse A en B Geminiden. (2000.0). Toleranties in RA en DEC $\pm 0^\circ.2$
Geocentric radiant positions class A and B Geminids (2000.0). RA and DEC are in error by about $0^\circ.2$. (time of appearance of meteors well known)

Figuur 2 (onder) : Geocentrische radiantposities van klasse C en D Geminiden. (2000.0). Tolerantie in RA $\pm 1^\circ.5$ en in declinatie $\pm 0^\circ.2$.
Geocentric radiant positions class C and D Geminids (2000.0). RA in error by about $1^\circ.5$ (mean value) due to unknown time of appearance of the meteor.

code	VG	VH	V inf	<V>	tol	Hb	Hm	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	Mv	COS Z	Qmax
90117	35,74	34,88	37,70	36,90	0,5	97,2	89,9	84,5	111,57	0,21	33,12	0,47	112,78	32,58	-1	0,551	18,4
90128	34,49	33,85	36,50	35,80	0,2	94,0	82,5	76,9	112,27	0,70	32,87	0,20	113,39	32,41	-2	0,612	27,5
90130	35,45	34,52	37,40	37,20	0,5	100,9	93,3	87,2	112,35		33,01		113,28	32,61	0	0,656	33,7
90136	34,95	34,34	36,90	36,40	0,2	98,1	86,1	80,5	112,43	0,07	33,26	0,14	113,09	32,96	-1	0,751	34,7
90142	35,74	34,68	37,63	37,00	0,3	97,2	91,2	83,3	112,95	0,02	32,95	0,02	113,41	32,71	1	0,796	82,1
90144	34,45	33,58	36,40	35,40	0,6	94,7	91,9	82,9	113,68	0,10	32,98	0,11	114,19	32,71	-1	0,794	29,9
90151	35,12	35,14	37,00	36,30	0,2	97,2	82,6	75,1	110,90	1,00	32,21	0,30	111,08	32,01	-1	0,869	20,4
90155	34,39	33,81	36,30	36,00	0,3	98,8	75,9	72,2	113,21	0,19	32,32	0,15	113,36	32,11	-1	0,882	40,6
90161	34,55	34,08	36,40	36,20	0,1	101,9	75,7	68,0	113,27	0,01	32,83	0,01	113,13	32,64	-2	0,938	61,5
90162	34,87	34,43	36,70	35,80	0,8	95,7	89,7	85,4	112,73	1,00	32,27	0,10	112,55	32,05	1	0,940	80,7
90167	34,24	33,65	36,10	35,90	0,5	105,3	82,0	78,3	113,83	0,03	32,58	0,02	113,66	32,37	-1	0,943	69,5
90176	35,67	34,90	37,40	33,90	0,3	98,3	89,1	84,4	113,36	0,06	32,84	0,04	112,84	32,63	0	0,974	85,7
90177	34,52	33,91	36,30	35,30	0,2	101,3	88,8	79,2	113,97	0,04	32,64	0,03	113,48	32,41	-1	0,974	79,5
90183	34,43	33,96	36,20	35,90	0,4	98,5	72,3	66,0	113,85	0,14	32,83	0,12	113,29	32,59	-2	0,980	65,5
90188	34,01	33,37	35,80	35,60	0,1	100,7	67,3	57,6	114,81	0,04	32,95	0,01	114,21	32,70	-3	0,981	26,5
90191	34,37	34,04	36,10	35,90	0,2	98,1	80,2	67,8	113,71	0,03	32,73	0,01	112,97	32,44	-1	0,980	30,5
90201	34,17	33,24	35,90	35,70	0,3	101,2	78,5	74,2	115,50	0,03	32,65	0,02	114,70	32,33	-1	0,977	45,4
90208	35,03	33,66	36,70	35,40	1,0	93,0	81,9	76,7	115,98	1,30	33,01	0,30	115,10	32,70	1	0,964	26,4
90215	34,76	34,09	36,39	36,27	0,1	95,3	84,4	79,4	114,49	0,60	32,73	0,20	113,45	32,33	1	0,946	51,7
90219	34,89	34,38	36,50	36,00	0,1	98,3	75,7	61,3	114,09	0,02	32,88	0,02	112,99	32,44	-2	0,930	75,7
90227	34,92	34,31	36,50	36,00	0,5	95,4	80,5	74,5	114,48	0,34	33,09	0,25	113,27	32,60	0	0,900	52,3
90242	34,25	33,87	35,80	35,60	0,3	98,1	79,1	76,0	114,63	1,60	32,58	0,70	113,19	31,86	-1	0,793	23,5
90250	34,48	34,26	36,00	35,60	0,5	94,4	83,1	77,4	113,91	0,14	32,21	0,16	112,43	31,41	-1	0,749	25,3
90273	34,14	33,64	36,10	35,90	0,2	100,8	76,4	65,4	114,27	0,06	32,63	0,04	114,69	32,37	-1	0,823	83,1
90274	33,63	33,34	35,60	35,50	0,1	97,9	74,5	67,1	114,13	0,14	32,17	0,03	114,51	31,88	-1	0,835	29,2
90280	34,18	33,89	36,10	35,70	0,3	100,9	84,9	75,8	113,81	0,03	32,26	0,05	114,00	32,03	0	0,873	53,0
90281	34,93	34,25	36,80	36,50	0,2	95,5	76,2	72,6	114,28	0,10	32,57	0,14	114,36	32,35	-2	0,893	39,0
90283	35,39	34,85	37,20	36,90	0,3	98,2	66,9	57,8	113,63	0,13	32,20	0,03	113,48	31,99	-2	0,935	17,9
90284	35,71	34,55	37,50	37,20	0,3	95,9	80,8	70,6	115,03	0,04	32,46	0,01	114,84	32,26	0	0,941	19,1
90285	34,89	34,17	36,70	36,40	0,3	98,5	73,7	66,0	114,72	0,27	32,26	0,24	114,45	32,02	-2	0,952	22,2

113,54 32,35
0,85 0,34

Table 1 : Class A trajectories and Radiant positions. (30 Geminids)

code	VG	VH	V inf	<V>	tol	Hb	Hm	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	Mv	COS Z	Qmax
90106	36,12	34,91	37,90	37,00	0,2	73,4	80,7	79,1	112,00	[0,2]	32,20	[0,2]	111,98	31,71	1	0,911	17,0
90115	34,71	32,59	36,73	36,61	0,4	90,3	84,6	82,6	115,21	[0,2]	32,32	[0,2]	116,66	31,65	0	0,484	10,3
90118	34,28	35,37	36,30	35,50	0,5	97,2	90,5	84,8	107,84	[0,2]	32,35	[0,2]	108,99	31,86	-1	0,604	12,4
90121	33,97	34,44	36,00	35,60	0,6	92,2	80,2	71,0	109,96	[0,2]	32,98	[0,2]	111,07	32,50	0	0,625	29,2
90126	35,23	34,45	37,20	36,90	0,2	94,3	71,0	63,0	112,73	[0,2]	35,33	[0,2]	113,85	34,89	-2	0,614	9,5
90127	35,64	35,04	37,60	37,50	0,5	101,4	82,7	78,2	110,95	[0,2]	32,18	[0,2]	111,98	31,76	0	0,615	12,6
90132	33,66	33,05	35,70	35,10	1,4	89,0	82,8	78,1	113,46	[0,2]	33,73	[0,2]	114,51	33,36	1	0,664	12,1
90133	34,62	34,12	36,60	35,40	0,7	94,9	82,0	79,4	112,17	[0,2]	33,11	[0,2]	113,03	32,77	0	0,694	18,9
90134	34,20	33,81	36,20	35,80	0,3	97,7	85,5	80,4	112,27	[0,2]	32,89	[0,2]	113,12	32,52	0	0,703	15,1
90135	35,77	35,06	37,70	37,20	0,3	95,2	84,5	79,8	111,78	[0,2]	33,33	[0,2]	112,56	33,01	-1	0,701	2,5
90150	34,16	33,86	36,10	36,00	0,1	99,0	65,1	54,4	112,74	[0,2]	32,80	[0,2]	113,02	32,59	-3	0,858	9,7
90153	36,69	34,58	38,50	37,90	1,1	95,0	82,0	76,4	114,82	[0,2]	32,10	[0,2]	114,95	31,90	0	0,868	2,8
90154	34,29	33,78	36,20	35,50	0,1	94,7	76,9	50,5	113,32	[0,2]	33,03	[0,2]	113,49	32,78	-3	0,876	20,0
90158	36,21	35,18	38,00	38,00	0,6	100,1	86,8	81,3	112,81	[0,2]	32,58	[0,2]	112,87	32,38	0	0,920	37,7
90159	35,22	34,46	36,70	36,30	0,2	99,6	80,5	77,3	114,82	[0,2]	32,96	[0,2]	113,34	32,18	0	0,733	27,5
90169	35,72	34,89	37,50	36,80	0,4	101,4	79,4	77,0	113,13	[0,2]	32,68	[0,2]	112,88	32,48	0	0,950	64,6
90173	34,80	35,29	36,60	36,20	0,3	95,7	82,2	75,6	110,68	[0,2]	32,48	[0,2]	110,33	32,25	0	0,962	11,8
90178	34,83	34,24	36,60	35,90	0,6	88,8	70,1	61,0	113,88	[0,2]	33,37	[0,2]	113,37	33,21	0	0,983	13,5
90181	35,03	33,00	36,80	36,70	0,3	97,3	88,2	69,8	116,73	[0,2]	31,68	[0,2]	116,28	31,47	-1	0,975	15,9
90184	35,69	34,06	37,40	36,10	0,6	94,1	78,6	75,8	115,60	[0,2]	32,89	[0,2]	115,02	32,64	0	0,978	6,9
90189	35,47	32,52	37,20	35,80	0,8	88,8	70,1	61,0	118,54	[0,2]	31,17	[0,2]	118,14	30,96	0	0,983	13,5
90193	34,47	32,89	36,20	35,70	0,4	92,3	78,7	72,4	116,67	[0,2]	32,45	[0,2]	115,96	32,14	0	0,978	6,1

code	VG	VH	V inf	<V>	tol	Hb	Hm	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	Mv	COS Z	Qmax
90199	35,74	35,08	37,40	37,40	0,2	102,4	82,4	64,7	113,17	[0,2]	32,49	[0,2]	112,43	32,19	-3	0,976	69,5
90200	34,91	34,18	36,60	36,10	0,3	98,9	79,4	72,6	114,42	[0,2]	33,14	[0,2]	113,61	32,87	-2	0,984	22,2
90202	34,06	33,57	35,80	35,70	0,1	96,3		72,0	114,29	[0,2]	32,11	[0,2]	113,51	31,79	-1	0,977	15,0
90203	33,66	33,27	35,40	35,10	0,1	94,9	70,8	58,6	114,78	[0,2]	32,92	[0,2]	113,91	32,56	-1	0,970	13,8
90206	34,59	33,81	36,30	35,70	0,4	93,4	74,9	71,0	114,57	[0,2]	32,86	[0,2]	113,89	32,31	-1	0,977	15,5
90210	35,05	33,70	36,70	35,40	0,5	91,8		76,6	115,98	[0,2]	33,01	[0,2]	115,03	32,67	0	0,965	26,8
90211	33,48	33,49	35,20	35,00	0,5	94,4	84,3	80,5	113,58	[0,2]	31,36	[0,2]	112,60	30,92	0	0,952	27,5
90221	35,01	34,19	36,60	35,80	0,8	93,5	88,3	81,9	114,73	[0,2]	32,77	[0,2]	113,60	32,30	1	0,918	44,4
90229	35,54	34,39	37,10	35,30	0,6	97,0	91,4	84,0	115,11	[0,2]	32,81	[0,2]	113,96	32,33	1	0,911	40,4
90237	34,43	33,77	36,00	35,50	0,3	95,1	76,6	61,7	115,18	[0,2]	32,91	[0,2]	113,83	32,27	-1	0,837	23,4
90244	32,98	32,58	34,60	34,30	0,2	96,0	87,9	80,3	115,63	[0,2]	31,28	[0,2]	114,16	30,49	0	0,800	32,0
90246	33,61	33,14	35,20	35,10	0,2	99,3	88,4	59,5	115,53	[0,2]	32,58	[0,2]	114,08	31,84	-1	0,803	37,9
90249	36,45	34,85	37,90	36,40	1,0	100,0	87,7	85,8	116,08	[0,2]	34,21	[0,2]	114,74	33,55	1	0,793	13,8
90251	35,00	34,00	36,50	36,40	0,5	96,9	87,2	75,7	115,53	[0,2]	32,75	[0,2]	114,09	32,01	-1	0,767	33,8
90253	35,22	34,46	36,70	36,30	0,2	99,6	80,0	77,3	114,82	[0,2]	32,96	[0,2]	113,34	32,18	-2	0,733	27,5
90256	33,94	33,79	36,00	35,80	0,3	97,1	83,5	82,3	111,97	[0,2]	32,18	[0,2]	113,54	31,40	-1	0,458	4,1
90264	34,19	33,99	36,20	35,80	0,5	93,2	74,7	71,9	112,91	[0,2]	32,91	[0,2]	113,84	32,56	0	0,686	12,0
90265	35,23	32,68	37,20	35,90	0,4	93,4	64,0	60,3	119,00	[0,2]	35,67	[0,2]	120,03	35,41	0	0,659	7,3
90266	34,52	33,93	36,50	36,10	0,3	100,0	88,0	79,9	113,43	[0,2]	32,02	[0,2]	114,23	31,63	-2	0,703	20,0
90267	34,64	34,43	36,60	36,50	0,4	100,3	86,5	73,4	112,71	[0,2]	32,26	[0,2]	113,29	31,99	-1	0,775	15,6
90271	34,66	34,22	36,60	35,60	0,1	98,1	67,0	52,5	113,45	[0,2]	32,28	[0,2]	113,88	32,05	-3	0,811	14,4
90272	34,76	33,96	36,70	35,50	0,2	95,1	69,3	51,5	114,35	[0,2]	32,73	[0,2]	114,84	32,48	-4	0,796	6,6
90276	34,30	33,86	36,25	35,80	0,3	92,5	78,8	73,3	113,84	[0,2]	32,38	[0,2]	114,27	32,13	-2	0,817	7,7
90282	34,54	33,61	36,40	36,10	0,4	99,8	88,6	84,6	115,54	[0,2]	32,58	[0,2]	115,44	32,39	1	0,929	21,5
90286	34,68	34,13	36,50	36,20	0,3	98,8	76,1	68,4	114,51	[0,2]	32,17	[0,2]	114,21	31,98	-1	0,960	17,5
90288	34,69	34,19	36,50	36,20	1,7	95,1	88,8	82,5	114,25	[0,2]	32,10	[0,2]	113,92	31,87	0	0,960	45,0
90289	34,68	33,58	36,50	36,10	1,0	92,0	76,9	66,1	117,00	[0,2]	35,45	[0,2]	116,74	35,35	-1	0,968	9,1
90296	35,07	34,04	36,80	36,70	0,8	88,9	71,5	64,7	115,28	[0,2]	34,57	[0,2]	114,69	34,34	0	0,983	6,6

Table 2 : Class B trajectories and Radiant positions. (51 Geminids)

code	VG	VH	V inf	<V>	tol	Hb	Hm	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	Mv	COS Z	Qmax
90131	35,03	33,36	37,00	36,60	0,3	96,0	82,2	79,0	114,71	2,0	33,48	[0,2]	115,71	33,05	0	0,643	21,1
90143	35,20	35,37	37,10	35,70	0,4	90,8	81,6	78,5	110,44	2,0	33,06	[0,2]	110,82	32,81	0	0,819	21,9
90163	35,08	34,35	36,90	36,10	1,1	95,1	86,9	81,9	113,33	1,0	32,50	[0,2]	113,16	32,29	1	0,938	69,8
90185	34,75	34,00	36,50	36,30	0,6	95,4	82,2	79,6	114,12	1,0	32,41	[0,2]	113,54	32,14	0	0,977	32,0
90216	34,83	34,57	36,45	36,33	0,3	95,7	83,8	80,4	113,40	1,6	32,67	[0,2]	112,34	32,25	0	0,939	66,6
90217	34,36	34,49	36,00	35,80	0,4	99,0	80,8	76,9	113,03	1,2	33,08	[0,2]	111,92	32,62	-1	0,930	50,1
90236	34,43	33,40	36,00	35,30	1,4	95,2	85,2	83,0	116,13	1,6	32,97	[0,2]	114,80	32,36	0	0,855	71,0
90248	35,19	33,94	36,70	35,60	0,4	98,6	87,4	83,5	116,03	1,5	33,08	[0,2]	114,65	32,42	0	0,809	64,9
90252	34,48	33,62	36,00	35,70	0,5	94,2	83,1	81,0	115,72	1,5	33,21	[0,2]	114,36	32,40	0	0,751	12,5
90261	33,97	33,78	36,00	35,80	0,5	95,8	83,0	77,3	112,81	1,1	32,83	[0,2]	113,95	32,36	-1	0,619	21,6
90263	36,07	34,11	38,00	35,90	0,8	97,5	86,9	83,4	115,39	2,0	32,69	[0,2]	116,31	32,34	1	0,646	8,9

34,79 36,59
0,68 0,68

Table 3 : Class C trajectories and Radiant positions. (11 Geminids)

code	Date	sol.long.	Mv	N	Hb	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	COS Z	Qmax
90111	13,1865	261,0234	-1	2	97,0	73,7	118,94		33,01		117,77	32,42	0,87	33,4
90113	13,8322	261,6805	1	2	91,0	84,2	112,76		33,63		114,51	32,88	0,44	8,1
90119	13,8699	261,7188	1	2	93,9	86,3	114,92	2,0	32,57		116,34	32,00	0,54	10,3
90122	13,8714	261,7206	0	2	99,1	80,1	112,48	2,0	33,24		113,82	32,74	0,58	43,3
90129	13,8911	261,7408	1	2	91,6	86,5	113,99		32,95		115,16	32,51	0,63	30,6
90137	13,9232	261,7728	-1	2	98,0	85,0	118,36		31,90		119,31	31,51	0,69	6,7
90138	13,9247	261,7749	1	2	96,5	87,0	111,45		32,74		112,18	32,45	0,76	36,1
90140	13,9337	261,7842	0	2	89,5	80,1	112,78		31,63		113,45	31,32	0,77	5,5
90145	13,9436	261,7941	0	2	98,2	86,4	111,44	1,0	33,01		111,57	32,99	0,81	9,6

waarden zijn onafhankelijk van het verschijningstijdstip zodat alle gegevens (met uitzondering van sets met kleine convergentiehoeken) op één hoop gegooid kunnen worden.

De grafieken 3 en 4 geven voor 152 n-multaan gefotografeerde Geminiden het verband tussen uitdoofhoogte resp. de oplichthoogte van de meteor als functie van de (waargenomen) visuele magnitude dan wel de geschatte magnitude vanaf het negatief.

De oplicht- en uitdoofhoogtes van meteoren zijn bepaald door te kijken naar de hoogste oplichthoogte resp. de laagste uitdoofhoogte die per simultaanset beschikbaar is. Uiteraard zijn de opnamen gecontroleerd op negatief inkomend resp. negatief uitgaand.

Ondanks de grote spreidingen in de hoogtes zijn er duidelijke trends zichtbaar. Bij helderder meteoren neemt de oplichthoogte toe en zij dringen ook dieper in de atmosfeer door. Het verband tussen oplicht- en uitdoofhoogtes en de helderheid is met een lineair verband te benaderen.

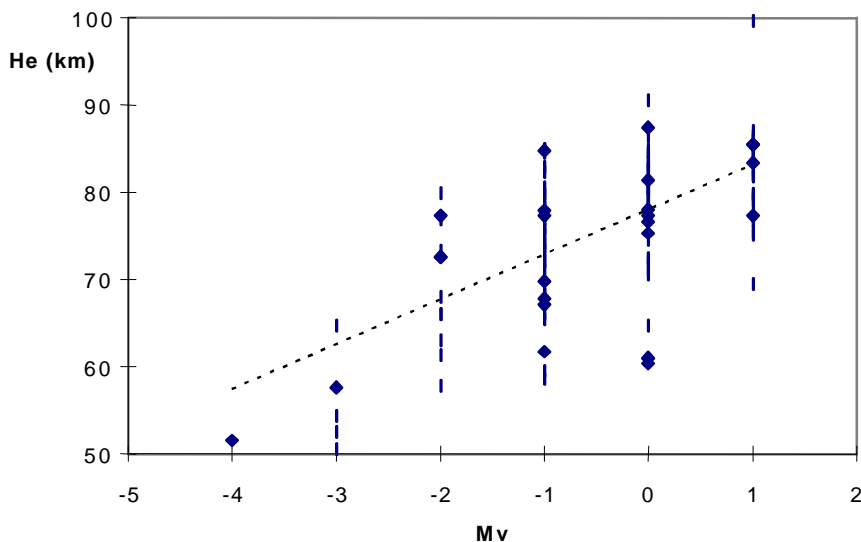
Voor de helderheden is niet gebruik gemaakt van de schattingen van de waarnemers, maar is gekeken naar de helderheid van het meteorspoor op het negatief.

Ruwweg kunnen oplicht- en uitdoofhoogtes als volgt worden geschreven als functie van de helderheid :

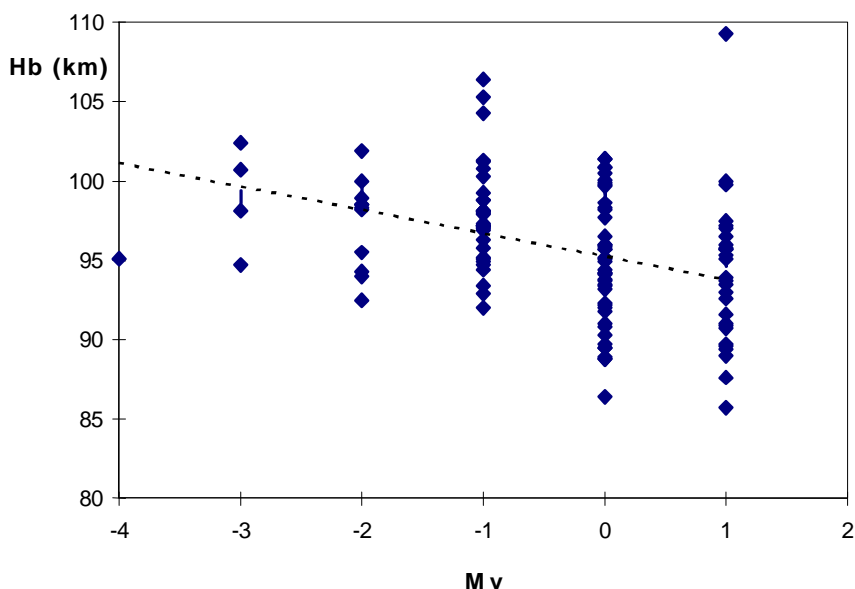
$$h_c = 76 + 4.4 M_v \text{ en } h_b = 95 - 1.4 M_v$$

Tot slot

Met dit artikel zijn alle simultaangegevens van de Geminiden 1990 bijgewerkt. Momenteel wordt nog hard gewerkt aan de verwerking van de laatste Geminiden 1991 en het ligt in de bedoeling om op dit materiaal eenzelfde analyse los te laten en de resultaten te vergelijken met die van de Geminiden 1990. Een artikel voor Astronomy and Astrophysics over de Geminiden is in planning en tegen de tijd dat U dit verslag leest staan de eerste ideeën op papier. Alle werk in de Provence is niet voor niets geweest !

Figuur 3 : DMS Geminids 1990. Oplichthoogtes als functie van de helderheid (N=132).

Figuur 4 : DMS Geminids 1990. Uitdoofhoogtes als functie van de helderheid (N=132)

Referenties :

- 1] Betlem, H.; ter Kuile, C.; van 't Leven, J.; de Lignie, M.; van Vliet, M.: *Radiant* **16** (1994) pp. 33 ev.
- 2] Lindblad, B.A. (1987) in (eds.) Ceplecha, Z. en Pecina, P.: *Interplanetary Matter, Proc. 10th European Reg. Meeting of the IAU, vol.2, Prague*, pp. 201-204
- 3] Lindblad, B.A.: (1991), A.C. Levasseur-Regourd and H.Hasegawa, "A Study of meteor orbits obtained in Japan" . In : *Origin and Evolution of Interplanetary dust*, Kluwer Acad. Publishers, pp. 311-314.

code	Date	sol.long.	Mv	N	Hb	He	RA	tol	DEC	tol	RA g	DEC g	COS Z	Qmax
90146	13,9443	261,7953	1	2	87,6	77,2	108,12		32,79		108,55	32,56	0,84	9,9
90149	13,9602	261,8109	0	2	89,5	78,0	115,81		31,33		116,29	31,04	0,82	14,5
90156	13,9810	261,8323	0	2	86,4	72,4	112,33		32,07		112,51	31,84	0,89	43,2
90157	13,9928	261,8439	0	2	96,5	84,9	114,69	1,6	32,65		114,82	32,44	0,90	30,7
90160	13,9944	261,8457	0	2	91,0	82,9	114,14	2,1	32,52		114,24	32,30	0,91	76,9
90162	14,0080	261,8597	1	3	95,7	85,4	112,57	0,7	32,29	0,05	112,51	32,07	0,94	80,7
90164	14,0083	261,8598	0	2	99,8	81,4	113,47	0,7	32,73		113,42	32,52	0,94	14,6
90165	14,0094	261,8610	1	3	95,0	81,8	113,53	0,1	32,44	0,16	113,48	32,22	0,94	72,9
90166	14,0099	261,8615	-1	2	106,4	77,9	112,93		32,76		112,86	32,55	0,94	36,5
90174	14,0309	261,8826	1	3	95,8	85,9	116,13	0,1	32,41	0,10	115,95	32,18	0,95	80,2
90179	14,0489	261,9012	1	3	89,4	69,5	114,44	0,5	32,05	0,66	114,07	31,79	0,52	38,3
90182	14,0539	261,9057	1	2	89,7	75,4	118,82		32,00		118,51	31,75	0,96	13,9
90197	14,0822	261,9349	1	2	89,6	79,8	115,90	0,5	31,96		115,30	31,65	0,98	10,6
90198	14,0826	261,9349	1	2	92,6	82,6	117,49	0,5	32,80		116,92	32,51	0,98	17,8
90205	14,0979	261,9509	1	2	96,0	79,7	115,13	1,0	32,33		114,40	31,98	0,97	22,0
90209	14,0240	261,9606	-1	2	104,3	84,9	116,29	2,0	31,34		115,53	30,96	0,97	42,5
90218	14,1354	261,9892	1	2	90,7	76,7	114,06	1,0	32,51		113,08	32,05	0,93	8,5
90222	14,1463	261,9998	0	2	100,5	78,7	116,48	0,8	33,23		115,47	32,77	0,93	33,3
90223	14,1463	261,9997	1	2	93,7	84,5	118,55	0,8	32,57		117,58	32,11	0,93	39,3
90225	14,1469	262,0008	1	2	90,9	77,3	114,24	1,3	32,90		113,19	32,41	0,91	22,7
90226	14,1476	262,0013	0	2	99,0	82,5	117,05	2,0	32,25		116,05	31,79	0,92	49,4
90230	14,1630	262,0171	1	2	109,3	99,6	116,68	1,3	32,29		115,59	31,75	0,90	15,9
90234	14,1725	262,0267	0	3	93,8	79,4	114,74	0,4	33,03	0,30	113,57	32,44	0,87	26,5
90235	14,1776	262,0319	1	2	85,7	75,1	118,69		31,22		117,57	30,62	0,87	1,2
90240	14,1943	262,0505	0	2	89,7	77,0	111,19		30,45		109,91	26,68	0,77	2,0
90245	14,2014	262,0562	0	2	93,7	83,6	116,05		32,43		114,77	31,72	0,80	19,5
90255	14,2304	262,0857	0	3	99,9	90,5	115,42	0,3	33,19	0,19	114,02	32,33	0,71	25,9
90257	14,8646	262,7303	0	2	92,0	84,6	116,76	2,0	34,60		118,28	34,04	0,53	9,7
90258	14,8712	262,7375	0	2	94,2	80,6	112,30		34,60		113,62	34,15	0,60	6,1
90277	14,9556	262,8233	0	2	99,7	87,4	115,05		33,23		115,54	33,00	0,83	25,4
90287	15,0281	262,8971	0	2	93,5	75,3	115,49		33,22		115,29	33,01	0,96	11,0
90290	15,0462	262,9142	-1	2	92,9	68,3	131,15]		31,67		131,18	31,42	0,91	1,9

Table 4 : Class D trajectories and Radiant positions. (41 Geminids)